

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

5 тиждень

(30.01–05.02.2023)

Дата випуску:
07.02.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 5 тижень по Україні

- На цьому тижні зберігається широке географічне розповсюдження вірусів грипу: кількість регіонів, де в системі рутинного епіднагляду зафіксовано циркуляцію вірусів грипу порівняно з минулим тижнем збільшилася із 13 до 15. Частка позитивних на вірус грипу зразків у дозорному епіднагляді зросла на 30% і становить 73%.

- Перевищення визначеного для України епідпорога не зафіксовано, але епідемічна активність у країні зростає за рахунок посилення циркуляції вірусів респіраторної групи серед дитячого населення (захворюваність зросла на 9%), при цьому частіше реєструють легкий перебіг: зменшилися кількість пацієнтів із ТГРІ (на 12,7%) і частка цих пацієнтів серед усіх госпіталізованих (6,2% проти 7,1% минулого тижня).

- Летальних випадків грипу не зареєстровано.

- Віруси грипу типу А домінують — 100% та 96,7% зразків, позитивних на вірус грипу, взятих у пацієнтів із ГПЗ і ТГРІ відповідно. Крім того, триває циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів, аденовірусів та метаневмовірусів.

- За тиждень проти грипу щеплено 4 714 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 5 лютого 2023-го на ГРВІ перехворіли 2 059 612 (5,0 %) осіб, що на 56,5% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 13,5%, дорослих — 3,2%.

- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, цього разу в половині позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ і ТГРІ визначають віруси грипу, у 30% — SARS-CoV-2 та інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метаневмовіруси).

- Із початку сезону зареєстровано 12 летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли не було зафіксовано летальних випадків грипу.

- Показник охоплення вакцинацією проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 143 821 особу, з них 93 695 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,0% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (4 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині зареєстровано низьку епідемічну активність грипу, в Молдові та Румунії — середню, а в Польщі та Словаччині — високу.

У Словаччині зафіксували локальне розповсюдження вірусів грипу, в інших країнах — широке (рис. 1).

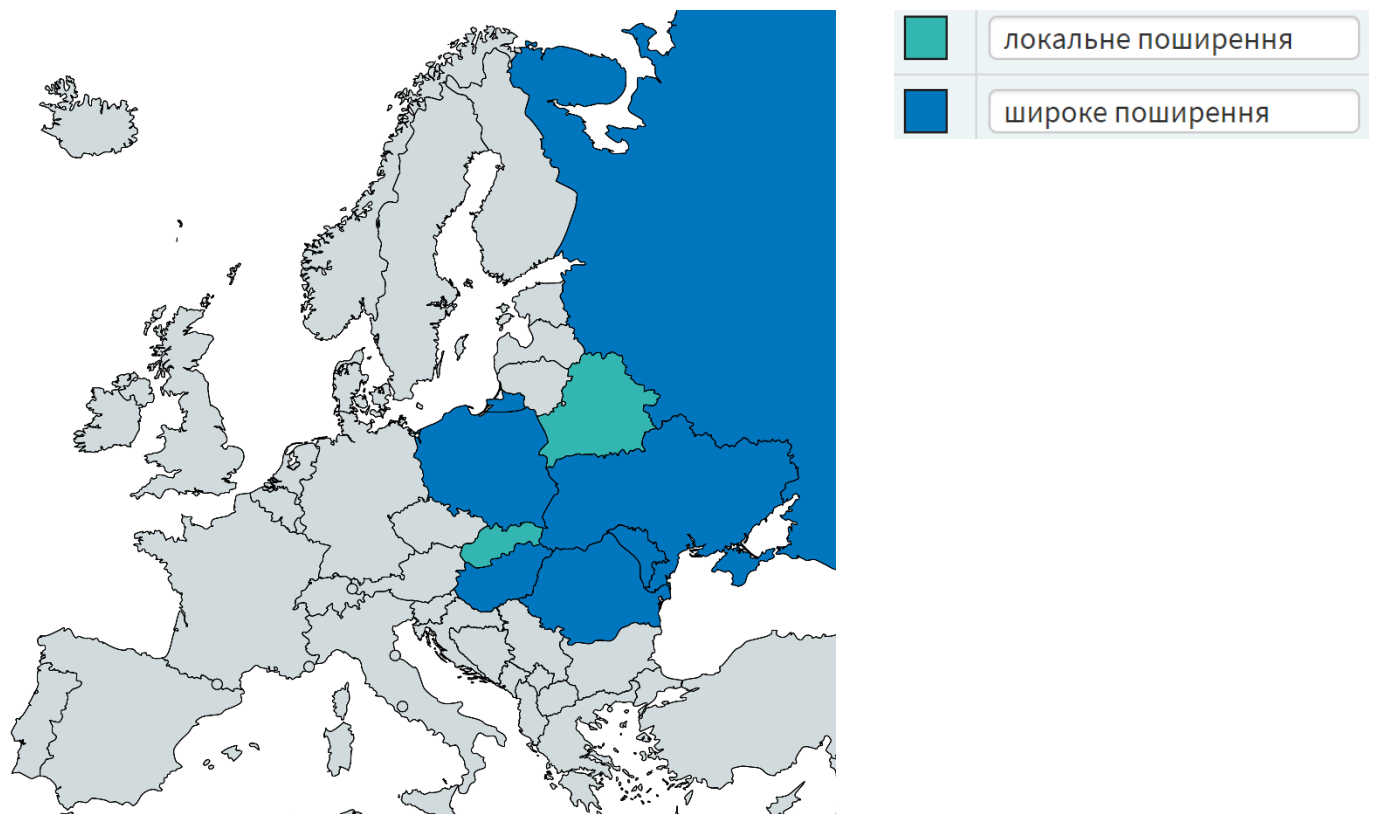

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 4 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 3 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які беруть участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Бельгії, Великій Британії (Шотландії), Греції, Естонії, Німеччині, Іспанії, Італії, Португалії, Словенії та Швейцарії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Данії та Нідерландах визначено помірний рівень, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2).

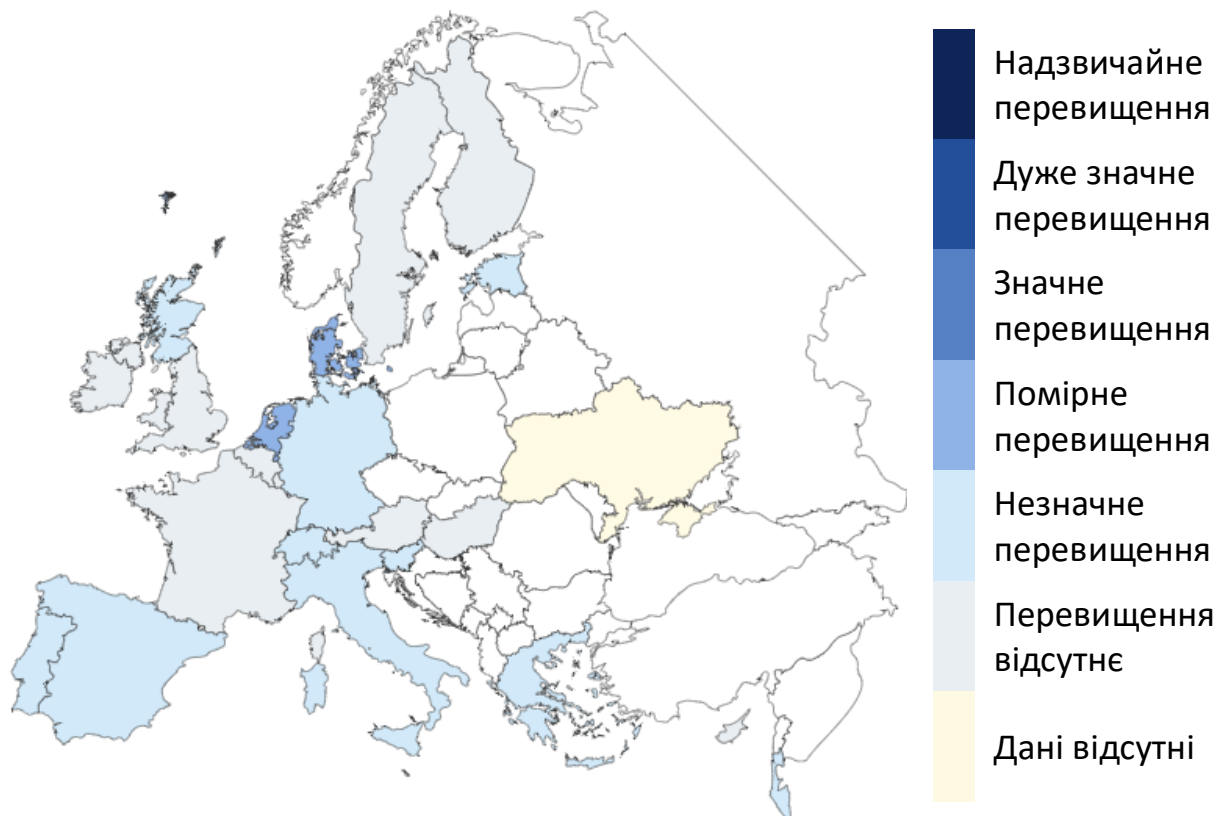

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 3 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Інформацію за 5 тиждень 2023 року підготовлено за доступними даними рутинного епіднагляду від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 120 223 особи, із них 58 657 — діти віком до 17 років. Кількість дітей з ГРВІ на 6,3% більше показника минулого тижня. Також частка дітей віком до 17 років збільшилася в структурі захворюваності — 48,8% проти 45,9% минулого тижня. Інтенсивний показник захворюваності² становить 293,2 на 100 000 населення, що на 39,3% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,6% більше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

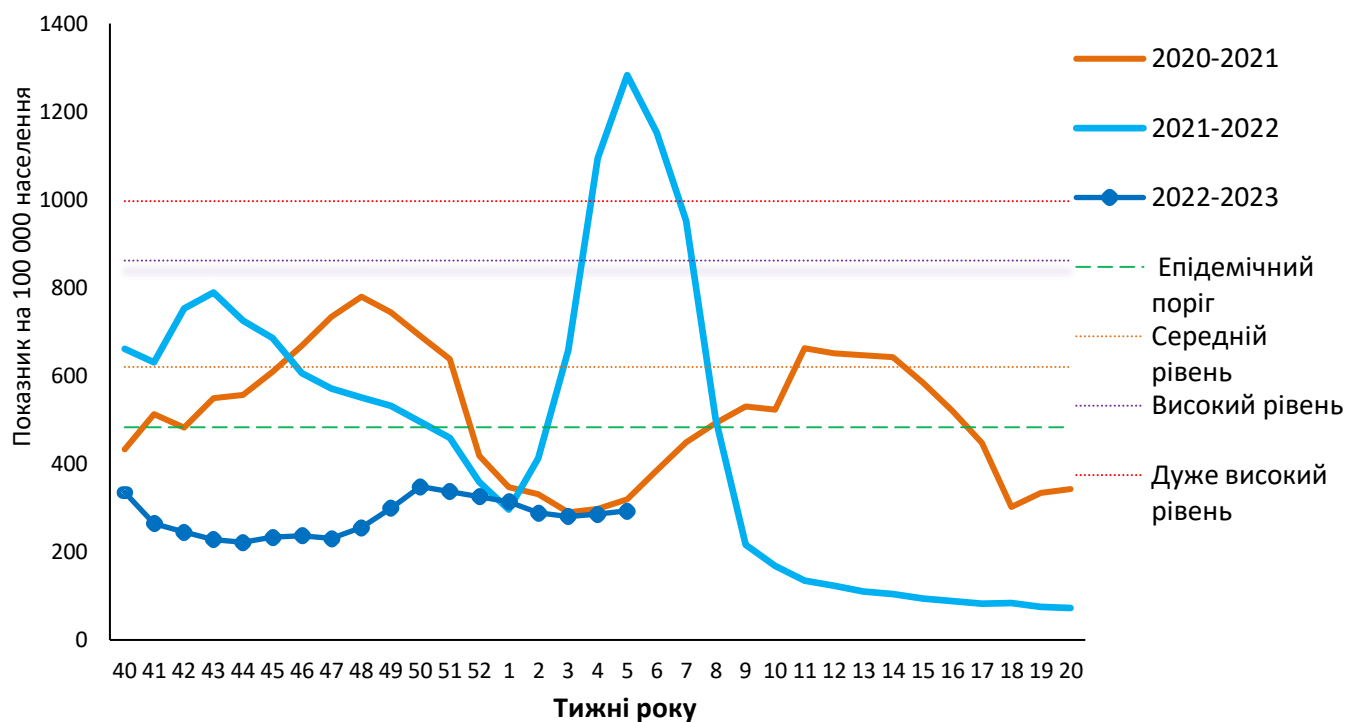

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 5 тиждень 2023 року

Низький рівень епідемічної активності ГРВІ зафіксовано лише в Полтавській області. В інших регіонах України зберігається неепідемічний рівень (табл. 1).

Табл. 1. Рівні епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, Україна, 5 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	293,2	– 39,3
2	Вінницька	590,5	294,1	– 50,2
3	Волинська	551,1	364,4	– 33,9
4	Дніпропетровська	591,7	339,1	– 42,7
5	Донецька	485,3	36,7	– 92,4
6	Житомирська	576,8	505,3	– 12,4
7	Закарпатська	430,5	294,8	– 31,5
8	Запорізька	591,6	357,9	– 39,5
9	Ів.-Франківська	425,8	300,0	– 29,5
10	Київська	858,8	565,5	– 34,2
11	Кіровоградська	478,9	333,1	– 30,4
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	323,6	– 25,4
14	Миколаївська	496,4	256,2	– 48,4
15	Одеська	532,1	344,9	– 35,2
16	Полтавська	521,9	563,1	7,9

17	Рівненська	616,3	493,8	– 19,9
18	Сумська	461,1	328,2	– 28,8
19	Тернопільська	302,5	282,4	– 6,6
20	Харківська	415,1	176,7	– 57,4
21	Херсонська	512,6	Дані відсутні	Дані відсутні
22	Хмельницька	635,7	411,7	– 35,2
23	Черкаська	459,6	401,2	– 12,7
24	Чернівецька	491,7	355,3	– 27,7
25	Чернігівська	569,7	463,7	– 18,6
26	м. Київ	798,2	253,0	– 68,3

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зареєстровано в 15 (60,0%) областях України. Під час дослідження зразків матеріалів від 1 397 пацієнтів визначено віруси грипу в 422 (31,3%) випадках, частка позитивних знахідок на 6,9% менше показника минулого тижня. Порівняно з попереднім тижнем на 13,3% збільшилася частка позитивних знахідок серед осіб, обстежених на COVID-19: у зразках матеріалів від 4 750 осіб у 506 (10,7%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили 2,2% випадків (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші), що більше минулого тижня на 20,5%.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 4 714 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу щеплено 143 821 особу, зокрема 93 695 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

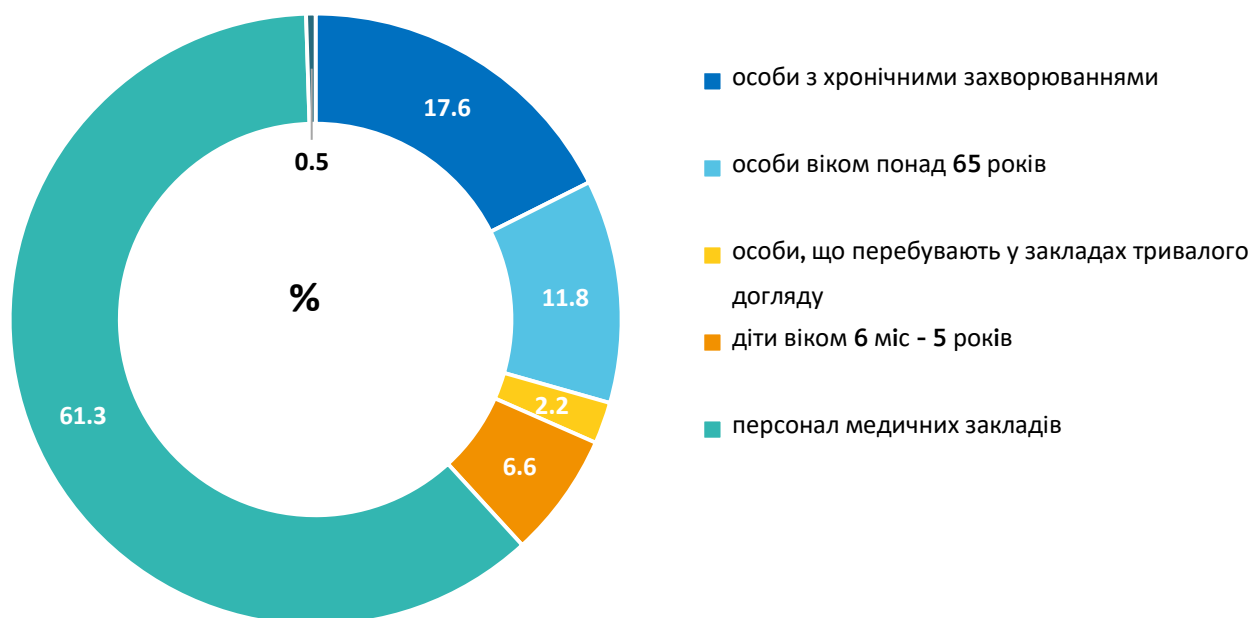

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 5 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 5 тижня 2023 року зареєстровано 382 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 477,8 на 100 000, серед дітей віком до 17 років — 880,4 на 100 000. З-поміж 382 пацієнтів із ГПЗ у 80 (20,9%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 44 (55,0%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). Частка позитивних зразків зросла на 13%.

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 009 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 084 (27,0%) осіб, отримано позитивні результати у 533 (49,2%) випадках (рис. 5).

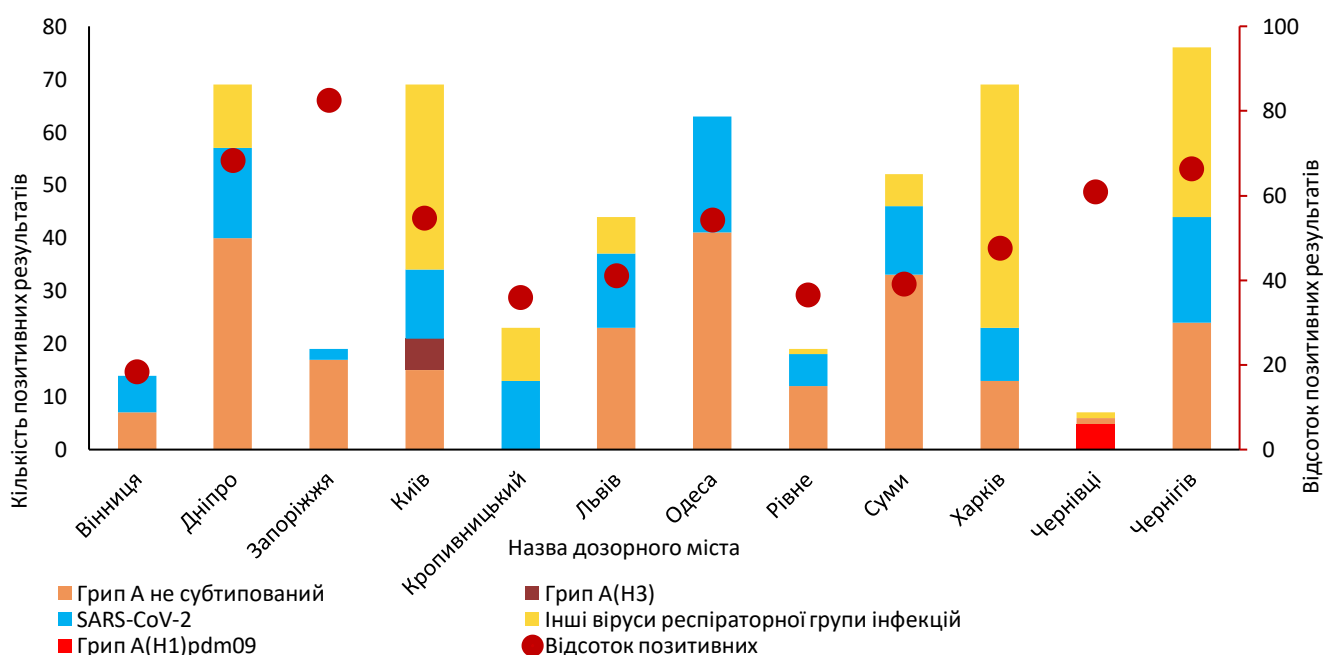

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, 5 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 288 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 122 (42,4%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 6,2%, що на 12,7% менше минулого тижня. З-поміж 288 випадків ТГРІ у 68 (23,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 37 (54,4%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 225 (34,7%) зразків матеріалів від 3 533 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ; отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 589 (48,1%) випадках (рис. 6).

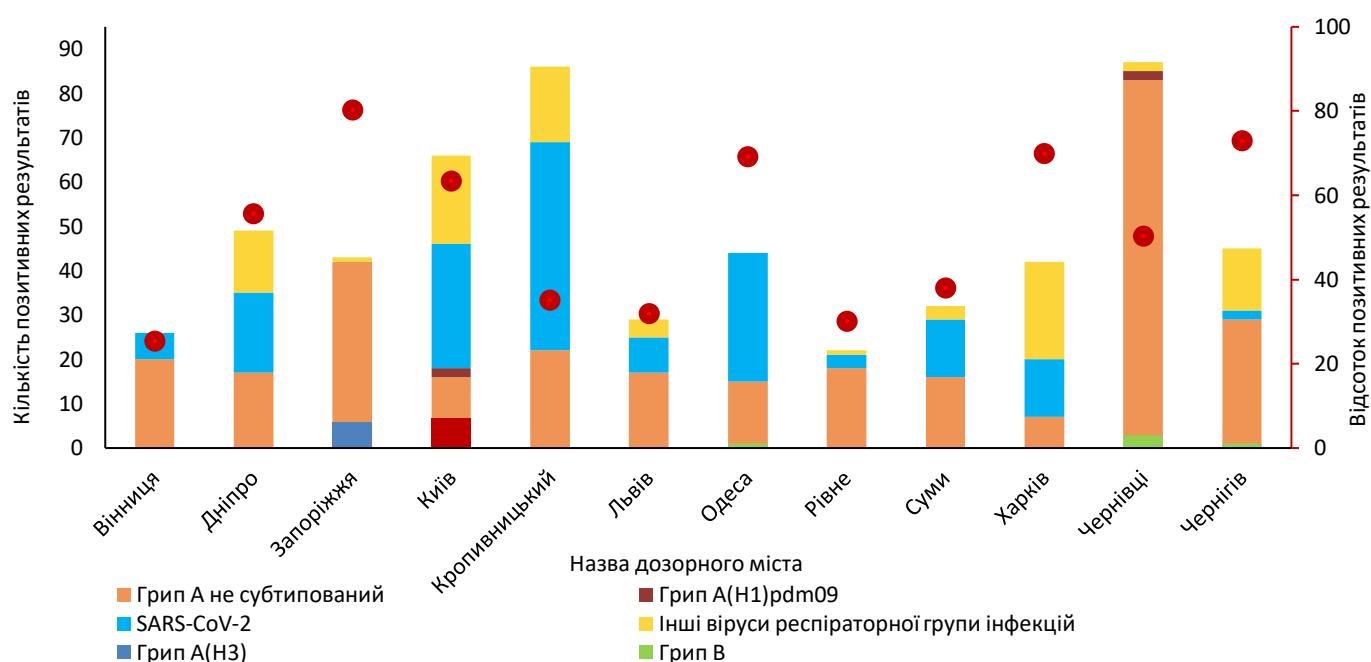

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, 5 тиждень 2023 року

Табл. 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 5 тижднів 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	80	68	148	1 084	1 225	2 309
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	44 (55,0)	37 (54,4)	81 (54,7)	533 (49,4)	589 (48,1)	1 125 (48,7)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	29 (65,9)	30 (81,1)	59 (72,8)	246 (45,9)	324 (55,0)	570 (50,7)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	29 (100,0)	29 (96,7)	58 (98,3)	243 (98,8)	319 (98,5)	562 (98,6)
А(Н1)pdм09	0	0	0	6	4	10
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	29	29	58	231	302	533
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0 (0)	1 (3,3)	1 (1,7)	3 (1,2)	5 (1,5)	8 (1,4)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	15 (34,1)	7 (18,9)	22 (27,2)	290 (54,1)	265 (45,0)	555 (49,3)
Парагрип	0	0	0	16	8	24
Аденовіруси	1	1	2	5	8	13
RS-віруси	6	1	7	53	42	95
Риновіруси	0	0	0	43	23	66
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229Е, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	1	1	36	17	53
SARS-CoV-2	8	4	12	137	167	304